

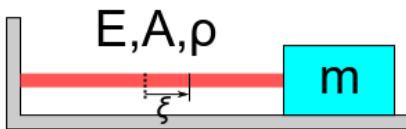
A 11.) feladat

Egy hajlékony húr lineáris tömegsűrűsége „ μ_0 ”, a húr „ F ” erővel megfeszítettük. A húr nyugalomban a „ z ” tengelyen helyezkedik el. A feladat a húr transzverzális („ x ” irányú) mozgásainak vizsgálata. A rendszer Lagrange-sűrűsége:

$$\mathcal{L}(u, \partial_t u, \partial_z u) = \frac{\mu_0}{2} (\partial_t u)^2 - F \left(\sqrt{1 + (\partial_z u)^2} - 1 \right),$$

ahol $u(z, t)$ a húr „ x ” irányú kitérése. Amennyiben a gyökös kifejezést sorfejtjük lineáris rendig, egyszerű rugalmas közeget leíró Lagrange-sűrűséget nyerünk. Most azonban túl kell lépnie ezen a közelítésen!

- Közelítse a Lagrange-sűrűségben szereplő gyökös kifejezést másodrendig! ($\partial_z u$ -ban negyedrendű tag jelenik meg!)
- Írja fel a rendszer mozgásegyenletét!
- A Lagrange-sűrűség ismeretében határozza meg a $\pi(z, t)$ kanonikus impulzussűrűséget!
- Határozza meg a rendszer Hamilton-sűrűségét!
- Adja meg a húr energiasűrűségének kifejezését, mint $\partial_t u$ és $\partial_z u$ függvényét!

A 12.) feladat

Egy rugalmas gumi-rúd végére egy „ m ” tömegű téglát rögzítettünk. A rúd (nyújtatlan állapotban mért) keresztmetszete „ A ”, sűrűsége „ ρ ”, Young-modulusa „ E ”. A rúd kihajlásától eltekinthetünk, longitudinális hullámok azonban terjedhetnek benne. A rúd iránya jelöli ki a „ z ” tengelyt, a rúd egyes darabjainak elmozdulása a nyugalmi helyzettől „ $\xi(z, t)$ ”.

A rúd iránya jelöli ki a „ z ” tengelyt, a rúd egyes darabjainak elmozdulása a nyugalmi helyzettől „ $\xi(z, t)$ ”.

- Írja fel a rugalmas hullámeqyenletet a rúdiban!
- Írja fel a téglá mozgáseqyenletét! Adja meg a téglára ható erő és a $\xi(z, t)$ függvény peremfeltételének összefüggését!
- Keresse a hullámeqyenlet megoldását állóhullám alakban:

$$\xi(z, t) = B \sin(kz) \sin(\omega t).$$

Adja meg a k és ω közötti összefüggést!

- A c.) feladatban kapott általános megoldást helyettesítse be a téglá mozgáseqyenletébe! Ez alapján adja meg a lehetséges k hullámszámokat meghatározó (transzcendens) egyenletet! Az egyenletet megoldania nem kell!
- EXTRA! Tekintse azt a határesetet, amikor a téglá tömege elhanyagolhatóan kicsi. Mekkora ekkor a rendszer sajátfrekvenciái? Hogyan értelmezhető az eredmény?
- EXTRA! Tekintse azt a határesetet, amikor a téglá tömege nagyon nagy. Mekkora ekkor a legkisebb sajátfrekvencia? Minek felel ez meg? Mekkora a többi sajátfrekvencia? Hogyan értelmezhető ezek?